

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 8/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 mars 2006 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (RP 17/2006 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för behandling.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Kirsi Päivänsalo, social- och hälsovårdsministeriet
- lagstiftningsråd Anna-Riitta Wallin, justitieministeriet

- direktör för tillsynsenheten Niina Jussila, Försäkringsinspektionen
- utvecklingschef Maijaliisa Takanen, Pensionsskyddscentralen
- jurist Sanna Kujala, Arbetslöshetsförsäkringsfonden
- jurist Mika Mänttari, Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund
- specialrådgivare Johan Åström, Finlands näringsliv
- socialpolitisk sekreterare Petri Mustakallio, Suomen Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner, bl.a. nya bestämmelser om offentlighet när det gäller handlingar, uppgifter och verksamhet samt om rätten att få och lämna ut uppgifter.

Regeringen föreslår att lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet tillämpas på arbetslöshetsförsäkringsfonden, försäkringsanstalterna och Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund när det är fråga om offentlig maktutövning samt att sekretess och förbud mot utnyttjande av uppgifter tillämpas även när det inte är fråga om offentlig maktutövning. Propositionen innehåller bestämmelser om offentlighet i handlingar och uppgifter som hänför sig till verkställigheten av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och om sekretess vid försäkringsanstalter, Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund och arbetslöshetsförsäkringsfonden. Regeringen föreslår vidare bestämmelser om arbetsgivares skyldighet att lämna ut uppgifter och om rätten för de samfund som verkställer uppbörd av arbetslöshetsförsäkringspremie, för arbetslöshetsförsäkringsfonden som övervakar uppbörden samt för social- och hälsovårdsministeriet och Försäkringsinspektionen att få och lämna ut sekretessbelagda uppgifter utan hinder av sekretessbestämmelserna.

Enligt förslaget skall ett arbetslöshetsförsäkringsregister inrättas vid arbetslöshetsförsäkringsfonden. Registret skall användas för övervakning, styrning och utveckling av uppbörden av arbetslöshetsförsäkringspremier, för bestämmande och anmälning av storleken på arbetslöshetsförsäkringspremierna, för statistikföring, för

bekämpning och utredning av missbruk som hänför sig till arbetslöshetsförsäkringspremier, för bestämmande av arbetsgivares självriskpremie samt för beredning och uppföljning av lagstiftningen.

Lagen avses träda i kraft den 1 juni 2006.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet propositionen behövlig och ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Detaljmotivering

Arbetslöshetsförsäkringsregistret

Regeringen föreslår i 26 a § detaljerade bestämmelser om användningen och innehållet i registret. Det framgår av förslaget att avsikten inte är att frångå regleringen enligt den allmänna lagen om behandlingen av personuppgifter, dvs. personuppgiftslagen (523/1999).

Enligt 8 § 1 mom. 4 punkten i personuppgiftslagen får personuppgifter behandlas, exempelvis registreras, "om det bestämts om behandlingen i lag eller om behandlingen föranleds av en uppgift eller förpliktelse som anvisas den registeransvarige i lag eller som påförts honom med stöd av lag".

Arbetslöshetsförsäkringsfonden är en genom 9 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) inrättad fond. Enligt den paragrafen skall fonden ordna arbetsgivarnas och löntagarnas finansieringsandelar och stödda arbetslöshetskassorna. Den svarar för finansieringen av arbetslöshetsförmånerna till den del som staten och de enskilda arbetslöshetskassorna inte svarar för detta. Arbetslöshetsförsäkringspremien tas ut i samband med försäkringspremien för den lagbestämda olycksfallsförsäk-

ringen och intäkten och dröjsmålsräntorna betalas till arbetslöshetsförsäkringsfonden.

Arbetslöshetsförsäkringsfonden övervakar verkställigheten av premieuppbörden, och denna övervakning förutsätter att fonden har uppgifter om de betalningsskyldiga. Om fonden själv tog ut premierna skulle den få tillgång till dessa uppgifter. Sakligt sett är det de försäkringsanstalter som sköter de lagstadgade försäkringarna för olycksfall i arbete som sköter uppbörden av premierna åt fonden. Därmed är det en naturlig följd av systemet för finansiering av arbetslöshetsersättningen att fonden vet vilka som är skyldiga att betala de arbetslöshetsförsäkringspremier som skall inkomstföras till fonden. Det är således fråga om behandling av information som hänger direkt samman med fondens uppgifter och ställning inom finansieringssystemet.

Detsamma gäller i fråga om uppgifterna i anknytning till bestämmandet och uppbörden av arbetsgivarens självriskpremier. Regeringen säger i sin proposition att uppbörden och bestämmandet av arbetsgivarens självriskpremie för utkomstskyddet förutsätter insamling, lagring, översändande och annan behandling i arbetslöshetsförsäkringsfonden av uppgifter om premiebetalningsskyldiga och arbetstagare.

Det ovan anförda visar att det register som avses i 26 a § inte behöver, och det är inte heller meningen att det ska, innehålla information som inte behövs när fonden sköter sina uppgifter. Dessutom innehåller 22 b § i lagförslaget närmare bestämmelser om behandlingen av personuppgifter inom fonden: där anges vilken rätt fonden har att få uppgifter och vilka användningsändamål rätten gäller.

På grundval av inhämtad utredning anser social- och hälsovårdsutskottet att 26 a § inte kräver detaljerade bestämmelser om registeranvändningen och registerinnehållet. I stället föreslås paragrafen ange att fonden för ett register för skötseln av ärenden som gäller arbetslöshetsförsäkringspremier. Dessutom avses paragrafen innehålla de bestämmelser som regeringen föreslår i 6 mom. De gäller den tid som uppgifter skall bevaras och tillämpningen av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och personuppgiftslagen på hemlighållande och utlämnande av uppgifter.

Straffbestämmelse

Regeringen föreslår i 26 b § 1 mom. att arbetsgivaren eller arbetsgivarens företrädare skall dömas till straff också när de av oaktsamhet underlåter att fullgöra sin skyldighet att lämna ut uppgifter. Inom systemet för olycksfallsförsäkringar är motsvarande underlåtenhet straffbar bara om den är uppsåtlig. Det är möjligt att höja premien för den som bryter mot skyldigheten att lämna ut uppgifter, och därför föreslår social- och hälsovårdsutskottet att bestämmelsen ändras så att endast uppsåtlig underlåtenhet är straffbar.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslagen i övrigt godkänns enligt propositionen, men 26 a och 26 b § med följande ändringar:

Utskottets ändringsförslag

26 a §

Arbetslöshetsförsäkringsregister

Arbetslöshetsförsäkringsfonden skall föra ett arbetslöshetsförsäkringsregister för skötseln av de ärenden fonden enligt denna lag skall sköta och som gäller arbetslöshetsförsäkringspremier. De uppgifter som förs in i registret skall sparas i 20 år från det att de infördes. Om inte annat bestäms i denna lag tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet på hemlighållande och utlämnande av personuppgifter som lagrats i registret samt personuppgiftslagen (523/1999) på annan behandling av personuppgifterna.

26 b §

Straffbestämmelse

Om en arbetsgivare eller arbetsgivarens företrädare uppsåtligen (*utesl.*) underlåter att lämna ut uppgifter enligt 22 d § eller lämnar ut oriktiga uppgifter skall denne, om inte gärningen med hänsyn till sin menlighet och skadlighet samt andra omständigheter som har samband med den, bedömd som en helhet är ringa eller om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot skyldigheten att lämna ut uppgifter enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner dömas till böter.

(2 och 3 mom. som i RP)

ShUB 8/2006 rd — RP 17/2006 rd

Helsingfors den 6 april 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Anne Holmlund /saml
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Pehr Löf /sv
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Aila Paloniemi /cent

Leena Rauhala /kd
Juha Rehula /cent
Osmo Soininvaara /gröna
Tapani Tölli /cent
Raija Vahasalo /saml
Erkki Virtanen /vänst
Tuula Väättäin /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.